

Висновки

Препарат ОКО та Прозон мають значну економічну і терапевтичну ефективність. Їх можна рекомендувати для лікування корів сухостійного періоду із субклінічним маститом.

Література

1. Грищенко В.И. Применение озонотерапии в акушерстве и гинекологии: Методические рекомендации / Грищенко В.И., Ганичев В.В., Зинченко и др. – Харьков, 2005. – 28 с.
2. Роман Л.Г. Засіб діагностики субклінічного маститу у сухостійних корів / Л.Г. Роман, М.М. Брошков // Аграрний вісник Причорномор'я: Збірник наукових праць Одеського державного аграрного університету. – Одеса, 2006. Випуск 32.- С.162-164.

ТЕРАПИЯ КОРОВ С СУБКЛИНИЧЕСКИМИ МАСТИТАМИ СУХОСТОЙНОГО ПЕРИОДА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ОЗОНИРОВАННОГО МАТЕРИАЛА

Онищенко А.В., аспирант

Харьковская государственная зооветеринарная академия, г. Харьков

Аннотация. Применение озонированного материала (озонированного кукурузного масла и прозона) отдельно и в сочетании с ультрафонофорезом позволило повысить терапевтическую и экономическую эффективность лечения коров с субклиническими маститами сухостойного периода.

Ключевые слова: озон, сухостойный период, ультрафонофорез, озонированное кукурузное масло, прозон.

THERAPY OF COWS WITH THE LATENT MASTITIS OF THE DRY PERIOD WITH USE OF THE OZONIZED MATERIAL.

Onishenko A.V., post-graduate student

Kharkov Stat Zooveterinary Academy, Kharkov

Summary. Application of the ozonized material (the ozonized corn oil and Prozon) separately and in combination with the ultrafonoforezy allowed to increase therapeutic and economic efficiency of treatment of cows with subclinical mastitis of dry period.

Key words: ozone, dry period, ultrafonoforez, the ozonized corn oil, Prozon.

УДК: 619:618:615.83

ОЗОНОТЕРАПИЯ КОРОВ ИЗ СУБКЛИНИЧЕСКИМИ МАСТИТАМИ ЛАКТАЦИЙНОГО ПЕРИОДУ.

Пастернак А.М., аспирант

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків.

Анотація. У статті наведені матеріали стосовно лікування корів з субклінічними маститами лактаційного періоду. Подається методика використання озонованих матеріалів «ОКО» (озонована кукурудзяна олія) та «Прозону».

Ключові слова: корова, молочна залоза, лактація, лікування, «ОКО», «Прозон», фармакоультрафонофорез.

Актуальність проблеми. Новітні методи діагностики маститу, що зараз набувають особливої актуальності, дозволяють не лише досить точно діагностувати запалення, але й диференціювати хворобу, визначаючи тим самим ступінь запалення, його вид, характер та можливі ускладнення. До таких високоефективних методів діагностування відносять ультрасонографічний, термографічний а також метод діагностування за допомогою мілк-сканера. [1]. Поряд з сучасними діагностичними методами виникає потреба у лікуванні корів, яке мало б не лише високий терапевтичний ефект, а було б безпечним для тварини, економічно вигідним для господарства та не впливало б у подальшому на якість отриманого молока. Антибактеріальні препарати не завжди вирішують проблему інфекційної патології. Висока собівартість, шкідливий вплив на організм

---

8 Науковий керівник - Кошевой В.П., д.б.н., професор

тварини, вимагають пошуку альтернативних засобів у лікуванні тварин з даною патологією. Препарати, які мають у своєму складі лише натуральні компоненти і діючу речовину – газ озон, під час досліджень показали свою високу ефективність.

Озонотерапія – новітній метод лікування, що відрізняється високим терапевтичним ефектом, економічною вигідністю та відсутністю побічного впливу як на молочну залозу, так і на організм в цілому[2]. Терапевтичний ефект озону досить широкий: антивірусний, антибактеріальний, фунгіцидний, стимуляція обмінних процесів організму, мікроциркуляції, а також антиоксидантний ефект. Перераховані властивості є досить актуальними у пошуках альтернативних методів лікування тварин препаратами антибактеріального спрямування [1,2].

Завдання дослідження. Розробити методику лікування корів із субклінічними маститами лактаційного періоду з використанням озонованих матеріалів, та визначити її терапевтичну та економічну ефективність.

Матеріали та методи дослідження. Розробка та виготовлення препаратів виконувалась у лабораторіях кафедри акушерства ХДЗВА та ХФТІ. Апробація препаратів проводилась на коровах, що належали господарствам - НМЦ ХДЗВА, «Дельта» Новодолазького, «Маяк» Чугуївського районів Харківської області.

Методика приготування препарату. Нами була використана система генераторів безбар'єрного отримання озону конструкції ХФТІ. «Прозон»- комплексний препарат, в основу якого входить озонована кукурудзяна олія (ОКО) та препарати бджільництва.

Методика приготування ОКО. 300 мл очищеної, рафінованої кукурудзяної олії кімнатної температури заливаємо у скляну колбу об'ємом 500 мл. Виставляємо на озонаторі необхідну потужність (що відповідає вмісту озону – від 5 до 10 мг/л), час барботажу 2 години. По закінченню олію розливають у флакони із темного скла. Зберігання – 1-2 місяці.

Досліди проведені на 4 групах корів з субклінічним маститом лактаційного періоду:

1 група – тварини, для лікування яких були застосовані антибактеріальні препарати (n=17),

2 група – тварини, для лікування яких був застосований препарат «ОКО» (n=19),

3 група – корови, лікування яких проводилось препаратом «Прозон» (n=25),

4 група – корови, яких лікували за допомогою «Прозону» з використанням приладу УТП (фармакоультрафонофорез (n=33)).

Діагноз ставили використовуючи клінічний, акушерсько-гінекологічний, сонографічний, термографічний методи, а також диференціальну комп'ютерну програму.

Результати дослідження. Результати проведених досліджень наведені у таблиці.

Як свідчать дані таблиці, озонотерапія виявилася достатньо ефективною. Так, тривалість періоду лікування дослідних корів знизилась у порівнянні з контрольною групою від $7,2 \pm 0,19$ до $7,1 \pm 0,16$ – $5,3 \pm 0,11$ доби. Констатоване зростання ефективності терапії корів від 82,4% до 97,0 % при застосуванні фармакоультрафонофорезу з Прозоном. Економічна ефективність склала відповідно: при застосуванні ОКО +55,6 %; Прозону +53,5 %; фармакоультрафонофорезу з Прозоном +50,5 %.

Таблиця

Результати озонотерапії корів лактаційного періоду із субклінічним маститом

Спосіб лікування	Групи корів	Тривалість періоду лікування до одужання, дб (M±m)	Ефективність лікування			Витрати на курс лікування, грн.		Економічна ефективність, %
			Кількість корів, що одужали	Одужання у визначений термін не відбулося	%	Загальні по групі тварин	На корову	
1. За програмою. Пункт антибактеріальні засоби – вклучає Мاستілекс (цефалексин моногідрат та гентаміцин сульфат) 2. За програмою. Пункт застосування антибактеріальних препаратів - вклучає озонованого матеріалу:	I (n=17)	7,2±0,19	14	3	82,4	1683	99	100
	II (n=19)	7,1*±0,16	16	3	84,2	836	44	+55,6
	III (n=25)	6,4*±0,12	23	2	92,0	1150	46	+53,5
	IV (n=33)	5,3*±0,11	32	1	97,0	1666	49	+50,5

*P<0,05

Висновки

Озонотерапія корів з субклінічним маститом лактаційного періоду виявилась досить ефективною. Її можна рекомендувати для впровадження.

Література

1. Грищенко В.И. Применение озонотерапии в акушерстве и гинекологии: Методические рекомендации / Грищенко В.И., Ганичев В.В. Зинченко и др. – Харьков, 2005. – 28 с.
2. Техника и технология озонотерапии / [Богданов А.Г., Войтенко А.А., Денбиовецкий С.В и др.] // Укр.журн. медичної техніки і технології. – 1994. - №1, 2. – С. 22-26.

ОЗОНОТЕРАПИЯ КОРОВ С СУБКЛИНИЧЕСКИМИ МАСТИТАМИ ЛАКТАЦИОННОГО ПЕРИОДА.

Пастернак А.Н., аспирант кафедры

Харьковская государственная зооветеринарная академия.

Аннотация. Статья цитируется материалами относительно лечения коров с субклиническими маститами лактационного периода. Выложена методика использования озоносодержащих материалов «ОКМ» (озонированное кукурузное масло) и «Прозона».

Ключевые слова: корова, молочная железа, лактация, лечение, «Озонид», «Прозон», фармакоультрафонофорез.

OZONE TREATMENT OF COWS WITH SUBCLINICAL MASTITIS LAKTATION PERIOD.

Pasternak A.N., post-graduate student

Of the Kharkov State zoo veterinary Academy.

Summary. The article cited material regarding the treatment of cows with subclinical mastitis lactation period. Is the use of ozone's materials "OKO" (ozone corn oil) and "Prozone".

Key words: cow, mamma, lactation, treatment, "OKO", "Prozon", farmakoultrafonoforez.

УДК 619:636.3:618.3

ПРЕПАРАТ «КАРАФЕСТ» ТА СПОСІБ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ГІПОФУНКЦІЇ РОДІВ У ОВЕЦЬ ТА КІЗ І ПІДВИЩЕННЯ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ НОВОНАРОДЖЕНИХ ЯГНЯТ ТА КОЗЕНЯТ

Склярів П.М., д. вет. н., доцент, pavlo_sklyarov@mail.ru,

Дніпропетровський державний аграрний університет, м. Дніпропетровськ

Кошевой В.П., д. біол. н., професор,

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

Анотація. Удосконалено спосіб профілактики гіпофункції родів у овець та кіз і підвищення життєздатності новонароджених ягнят та козенят, який не лише не поступається в ефективності аналогу за показниками клінічного стану і потенціалу розвитку новонароджених ягнят та козенят, їх захворюваності та летальності, кількості овець та кіз з гіпофункцією родів і післяродовими патологіями, а й спрощує методику застосування препаратів.

Ключові слова: *овець, кози, ягнята, козенята, гіпофункція родів, життєздатність новонароджених, профілактика, «Карафест».*

Актуальність проблеми. Відтворення сільськогосподарських тварин – одна з основних складових технології їх розведення, утримання, отримання від них продукції. Одними з причин, що знижують темпи розвитку тваринництва, є патології родів та новонароджених [1]. Причинами є порушення технології утримання, годівлі, дисбаланс параметрів мікроклімату тваринницьких приміщень, перегрупування, зооветеринарні заходи та ін. [5, 7]. Особливо часто негативний вплив на репродуктивну функцію тварин відбувається у другій половині зимового утримання у господарствах з дефіцитною годівлею, зокрема за А-вітамінної недостатності.

Така ситуацію обумовлює необхідність забезпечення тварин повноцінною годівлею. Однак, далеко не всі господарства у змоззі це зробити.